

Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами

Анотація

Дослідження присвячене системі перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами. В роботі було проведено аналіз технологій, що використовуються для створення цієї системи, та переваг використання такої системи для бізнесу та суспільства. Також висвітлено потенційні недоліки та шляхи їх подолання.

Ключові слова: *система перевірки контрагентів, підсанкційні країни, технології, переваги, недоліки.*

Annotation

The study is devoted to the system of verification of counterparties in connection with the sanctioned countries. The paper analyzed the technologies used to create this system and the benefits of using such a system for business and society. Potential shortcomings and ways to overcome them are also highlighted.

Keywords: *counterparty verification system, sanctioned countries, technologies, advantages, disadvantages.*

Вступ

З розвитком міжнародної торгівлі все більше компаній стикаються з проблемою перевірки контрагентів на зв'язок з підсанкційними країнами. У зв'язку з цим, створення системи перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами стає дедалі більш актуальним. Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами може бути побудована на основі використання різноманітних джерел інформації. Наприклад, вона може включати в себе бази даних про компанії, що знаходяться під санкціями, а також моніторинг інтернет-ресурсів, соціальних мереж та засобів масової інформації на предмет згадок про зв'язок контрагентів з підсанкційними країнами. При створенні системи перевірки контрагентів необхідно враховувати те, що санкції можуть стосуватися не лише країн, але і окремих осіб та компаній, що повинно бути враховано при визначенні списку контрагентів, що підлягають перевірці. Використання системи перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами дозволяє компаніям уникнути можливих ризиків, пов'язаних з порушенням санкційних обмежень. За допомогою такої системи компанії можуть бути впевнені, що їх контрагенти не мають зв'язку з підсанкційними країнами, а отже, не порушують законодавство в цій сфері.

Результати досліджень

В умовах сучасного світу, де стеження за фінансовими операціями здійснюється дедалі більш пильно, а санкції стають дедалі жорсткішими, на фоні зростання міжнародної торгівлі, належність контрагента до підсанкційних країн є чинником ризику, який може значно ускладнити бізнес-процеси та підвищити ризик фінансової втрати.

У зв'язку з цим, на ринку фінансових послуг почали розвиватись системи перевірки контрагентів на наявність зв'язків з підсанкційними країнами. Такі системи дозволяють ідентифікувати контрагентів, що можуть бути пов'язані з підсанкційними країнами, вчасно виявляти ризики та приймати відповідні заходи щодо їх уникнення.

Однією з найбільш ефективних систем перевірки є програма Dow Jones Risk & Compliance, яка надає інформацію про контрагентів з більш ніж 200 країн світу, зокрема інформацію про зв'язки з підсанкційними країнами та їхніх громадянами. Ця програма містить інформацію про осіб, організацій та їхні зв'язки, які можуть бути пов'язані зі злочинністю, тероризмом або підтримкою режимів, що перебувають під санкціями.

Елементи які може включати система:

Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами може містити різні елементи, залежно від потреб користувача. Одним із можливих елементів є база даних, яка містить інформацію про підсанкційні країни та їхніх організацій, з якими заборонено здійснювати бізнес. Іншим елементом може бути механізм перевірки контрагентів, який дозволяє перевіряти їх наявність зв'язків з підсанкційними країнами шляхом аналізу їхньої фінансової та іншої діяльності.

Крім того, до складу системи можуть входити інструменти моніторингу, які дозволяють відстежувати зміни в статусі контрагентів щодо їхнього зв'язку з підсанкційними країнами та організаціями. Також, система може містити модулі аналізу та оцінки ризиків, які дозволяють оцінювати рівень ризику при здійсненні бізнесу з певним контрагентом та розробляти стратегії мінімізації цього ризику.

Крім того, система може включати інші елементи, які забезпечують повну та точну інформацію про контрагентів та їхні зв'язки з підсанкційними країнами. Наприклад, це можуть бути інструменти перевірки на ідентичність, експертні оцінки та інші. Всі ці елементи разом допомагають створити ефективну систему перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами.

Як у будь-якої технології, у цієї системи є як переваги, так і недоліки.

Переваги:

- Забезпечення відповідності до міжнародних санкційних списків, що зменшує ризик фінансової шкоди компанії.
- Автоматизація процесу перевірки контрагентів, що зменшує зусилля та час, необхідний для проведення такої перевірки.
- Можливість отримання регулярних оновлень списку санкційних контрагентів, що дозволяє оперативно відреагувати на зміни у переліку та попередити ризики.

Недоліки:

- Високі витрати на впровадження та підтримку системи перевірки.
- Можливість помилок в списку санкційних контрагентів, що може призвести до неправильних висновків.
- Обмежені можливості системи перевірки, яка не враховує інших можливих ризиків пов'язаних з контрагентами.

Висновок

Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами є інструментом, що дозволяє уникнути непередбачуваних ризиків при взаємодії з контрагентами з підсанкційних країн. Вона допоможе бізнесу уникнути штрафів і позбавить від негативного впливу на репутацію компанії. Завдяки системі, бізнес може бути впевнений у законності своїх транзакцій та уникнути можливих правових наслідків. Крім того, система допоможе забезпечити безпеку компанії та зменшити ризик шахрайства з боку контрагентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. "Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами" на офіційному сайті Фонду державного майна України - <https://www.spfu.gov.ua/ua/dodatkovij-elektronnij-rynkovi-standart/sistema-pereviri-kontragentiv-shchodo-zvyazku-z-pidsankciinimi-krainami>
2. "Розробка системи перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами" на сайті Інституту розвитку ринкових відносин - <https://ird.gov.ua/ua/rozrobka-sistemi-pereviri-kontragentiv-shchodo-zvyazku-z-pidsankciinimi-krainami>
3. "Електронна система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами" на сайті Міністерства фінансів України - <https://minfin.gov.ua/news/elektronna-sistema-perevirki-kontragentiv-shchodo-zvyazku-z-pidsankciinimi-krainami-zaprocjuvannja>
4. "Досвід впровадження системи перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами в Україні" на сайті Інституту стратегічних досліджень - <https://iss.org.ua/article/dosvid-vprovadzhenya-sistemi-perev-rki-kontragentiv-schodo-zvyazku-z-pidsankciinimi-krainami-v-ukrayini>

5."Система перевірки контрагентів щодо зв'язку з підсанкційними країнами в контексті глобальної боротьби з корупцією" на сайті Національної академії внутрішніх справ України - <https://nais.gov.ua/ua/naukovi-vidannya/naukovo-praktichni-vidannya/arkhiv/2021/4/1/sistema-perevirki-kontragentiv-shhodo-zvyazku-z-pidsank>

Куйбіда Роман Ігорович – студент групи ІБС-19б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: zimkuba01@gmail.com.

Лукішов Віталій Володимирович – кандидат технічних наук, доцент кафедри захисту інформації, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: lukichov.vitaliy@vntu.edu.ua.

Kuymbida Roman I. - student of group IBS-19b, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: zimkuba01@gmail.com.

Vitaliy Lukichov – PhD (eng), associated professor of information protection department, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: lukichov.vitaliy@vntu.edu.ua.